

วัชร เรื่องนาม. (2561). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาข้างป่าในเขตพื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา : กรณีศึกษา อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด. ภาคนิพนธ์ ปร.ม. (การปกครองท้องถิ่น). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คณะกรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

ขวัญศิริ เจริญทรัพย์ ปร.ค. (การพัฒนาธรรมาภิบาล)

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ ปร.ค. (รัฐศาสตร์)

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับสาเหตุและแนวทางในการแก้ไขปัญหาข้างป่าในเขตพื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด วิธีการศึกษาใช้การวิจัยเชิงผสมผสาน ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด จำนวน 396 คน การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากบุคคลทั้งภาครัฐและภาคประชาชนที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาข้างป่า

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดปัญหาข้างป่าแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ 1) ระดับเห็นด้วย ได้แก่ ภาวะแห้งแล้งในป่า 2) ระดับค่อนข้างเห็นด้วย ได้แก่ การขยายตัวของ การสร้างที่อยู่อาศัย การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจ การทำเหมืองพลอยและเหมืองหิน 3) ระดับไม่แน่ใจ ได้แก่ การสร้างแหล่งน้ำขนาดใหญ่ การสร้างเส้นทางคมนาคมระหว่างประเทศ การเกิดภัยพิบัติตามธรรมชาติ ส่วนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาข้างป่าแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ 1) ระดับเห็นด้วย ได้แก่ ให้หน่วยงานรัฐชดเชยค่าความเสียหายที่มีผลกระทบจากข้างป่าตามระเบียบฯ ประชาชนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมของภาครัฐที่ดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาข้างป่า ให้หน่วยงานรัฐสร้างแหล่งน้ำ 2) ระดับค่อนข้างเห็นด้วย ได้แก่ ให้หน่วยงานรัฐดำเนินการเคลื่อนย้ายข้างป่าไว้ในพื้นที่ป่าแห่งใหม่ ให้หน่วยงานรัฐจัดชุดลาดตระเวนเพื่อขับไล่เฝ้าระวังและแจ้งเตือน ให้หน่วยงานรัฐสร้างหอคอยเฝ้าระวังและจัดชุดเฝ้าระวังเพื่อคอยแจ้งเตือน ให้หน่วยงานรัฐสร้างโป่งเทียม ให้หน่วยงานรัฐส่งเสริมความรู้และสนับสนุนงบประมาณในการสร้างรั้วกระแสไฟฟ้าที่ถูกต้องตามกฎหมาย 3) ระดับไม่แน่ใจ ได้แก่ ให้หน่วยงานรัฐส่งเสริมความรู้และสนับสนุนงบประมาณให้ประชาชนเลี้ยงผึ้งไล่ข้าง ให้หน่วยงานรัฐสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์กรชุมชนเพื่อสร้างแหล่งอาหารให้ข้าง 4) ระดับไม่เห็นด้วย ได้แก่ การใช้อุปกรณ์ประติษฐ์เพื่อไล่ข้าง การยกเลิกกฎหมายคุ้มครองข้างป่า ในฐานะสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์

คำสำคัญ : ปัญหาข้างป่า แนวทางแก้ไข

Watchara Ruengnam. (2018). **Local Residents's Opinions towards Solutions for Coping with Wild Elephant Problem in the Thailand-Cambodia Border Area: A Case Study of Bo Rai District, Trat Province.** Independent Study M.PA. (Local Government). Chanthaburi : Rambhai Barni Rajabhat University.

Advisory committee

Kwansiri Chareonsup Ph.D. (Good Governance Development)	Chairman
Associate Professor Chaiyon Praditsil Ph.D. (Political Science)	Committee

Abstract

This research was aimed to study local residents's opinions on causes of and solutions to wild elephant problems in the Thailand-Cambodia border area in Bo Rai District Trat province. The mixed method approach combining quantitative research and qualitative research was used in this study. In the quantitative research, the 396 qualified voters were questionnaire respondents. In the qualitative research, in-depth interviews with officials from the government sector and residents from the citizen sector who have experiences in wild elephant solutions was applied to this study.

The findings revealed 3 main types of local residents's opinions on causes of wild elephant problems including 1) "Agree" level: forest drought 2) "Slightly agree" level: expanded residence construction, forest encroachment for industrial crop cultivation, gemstone mining and quarry 3) "Uncertainty" level: large water source construction, international transport route construction, and natural disaster. The opinions on guidelines for wild elephant solutions were divided into 4 groups including 1) "Agree" level: compensation for damages caused by wild elephants from the government sector according to government regulations, local residents' participation in public activities relating to wild elephant solutions, water source construction projects from the government sector 2) "Slightly agree" level: removing wild elephants to new forest areas to be operated by the government sector, setting up cruiser teams to chase away, monitor, and warn people about wild elephants, building watchtowers with watchmen on duty, making artificial salt licks, promoting knowledge sharing and budgets distributed for legal electric fence installation 3) "Uncertainty" level: promoting knowledge sharing, budgets supported by the government sector for raising bees to chase away wild elephants, budgets for community organizations to create food sources for wild elephants 4) "Disagree" level: using invented materials to chase away wild elephants, abolishing the wild elephant protection law as endangered wild animals.

Keywords: Wild Elephant Problems, Solutions